

СЕКЦІЯ 2

РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ, ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Ірина АЛЛАХВЕРДІЄВА,
аспірантка

Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
ORCID ID: 0000-0001-5924-2387

ЗОВНІШНЯ ДЕРЖАВНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Світова економіка характеризується динамічним розвитком і поглибленням міжнародних відносин. За таких умов стабільний розвиток країн і гарантія економічної безпеки вимагають постійного пристосування до світових тенденцій шляхом зміни зовнішньополітичних пріоритетів.

Сучасні динамічні процеси інтеграції країн та глобалізації супроводжуються відкриттям регіональних та міжнародних ринків, що створює як нові можливості, так і посилює загрози для економіки. Відкритість економіки, з одного боку, сприяє підвищенню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання та підвищенню їх ефективності за рахунок покращення структурно-функціональних характеристик діяльності, а з іншого – посилює залежність від зовнішніх ринків, коливань валютних курсів та мегаекономічних криз. За таких умов тиску з боку зовнішніх факторів забезпечення стабільності держави залежить від рівня економічної безпеки. Тому необхідно формувати зовнішньоекономічну політику, спрямовану на захист національних інтересів при одночасному розширенні участі країни в міжнародних економічних відносинах, доступі на ринок, створенні можливостей для створення сприятливого середовища для інвестицій та інновацій всередині країни, внутрішнього виробництва та економічного зростання.

Вчені [1] визначають економічну безпеку як інструмент державного регулювання, що допомагає за допомогою наявних ресурсів забезпечити досить високу та стабільну тенденцію зростання економічних показників, розширює соціальне забезпечення, запобігає втраті конкурентоспроможності, своєчасно передбачає та реагує на загрози, формуючи національну безпеку. Вченими вивчено американський досвід державного управління у сфері національної безпеки та з'ясовано, що слід виділити: по-перше, «національну стратегію держави» як систему державних стратегічних цілей держави у сфері внутрішньої та зовнішньої політики та способів досягнення на основі раціонального розподілу ресурсів; по-друге, «стратегія національної безпеки», яка характеризує частину державної політики і охоплює питання безпеки країни в усіх сферах життя. Водночас, на думку Янковської Л., Тілчик, В., Хомишин І. [2] нівелювання державою цих інтересів може призвести до катастрофічних наслідків: економічного занепаду національного та підриву системи життєзабезпечення нації з подальшою втратою суверенітету.

Під впливом економічної глобалізації акценти у забезпеченні економічної безпеки зміщуються з внутрішніх на зовнішні загрози. Тенденції сучасного світу відображають ситуацію у світовій економіці та характеризуються уповільненням економічного зростання, погіршенням ключових макроекономічних показників провідних країн, а також загостренням геополітичних конфліктів та торгових війн. Ці вимоги зумовлюють необхідність формування системи державного управління, здатної швидко реагувати на глобальні зміни.

При цьому більшість дослідників виділяють різні пріоритети у забезпеченні економічної безпеки в умовах поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків. Зокрема, основним завданням досягнення економічної безпеки є посилення конкурентоспроможності національного виробництва, дотримання торговельних переваг, забезпечення потенціалу національної економіки на світових ринках, а також захист інтересів держави у сфері технологій [3].

Зовнішньоекономічна політика є одним із пріоритетів розвитку кожної країни, але вихід на зовнішні ринки в сучасних умовах супроводжується значною кількістю небезпек і загроз, які несе глобалізація та посилення ролі інтеграційних об'єднань у світовій економіці. Одним із способів мінімізації негативного впливу зовнішніх впливів на національну безпеку, зокрема на економічну безпеку, є формування належної зовнішньоекономічної політики країни, яка дозволяє збалансувати міжнародні відносини з безпекою та економічними державними інтересами. Про необхідність зовнішньоекономічної політики в контексті економічної безпеки свідчить досвід різних країн ЄС: Польщі, Данії та Німеччини, які здійснюють політику, спрямовану на максимальне досягнення цілей економічного розвитку. Таким чином, важливим є визначення ключових пріоритетів зовнішньоекономічної політики, окреслених в стратегіях держави, формування практичних положень щодо виявлення особливостей у напрямках зовнішньоекономічної політики держави в контексті економічної безпеки. Нові напрями досліджень мають бути спрямовані на розробку методології оцінки рівня економічної безпеки держави у сфері міжнародних відносин з метою формування зовнішньої політики, спрямованої на запобігання та протидію існуючим та потенційним загрозам.

Список використаних джерел

1. Akimov, O., Troschinsky, V., Karpa, M., Ventsel, V., & Akimova, L. (2020). International experience of public administration in the area of national security. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 23(3), 493.
2. Jankovska, L., Tylchuk, V., & Khomyshyn, I. (2018). National economic security: an economic and legal framework for ensuring in the conditions of the European integration. *Baltic Journal of Economic Studies*, 4(1), 350-357.
3. Джафарова М.В., Шевчук Т.А., Калиновська Я.О., Стащак А.Ю. Економічна безпека України: економіко-правовий аспект. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 3(30). С. 78-84.